N^er 176. ROK 1842. CZWARTEK 4 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Dominika W.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Ostromir.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
2	6	27" 4' 592	+ 13° 0	5''' 22	Żaden	Pochmurno	
	2	4, 726	+ 13, 7	4, 05	Północny mocny	Pogoda z Chmurami	
	10	5, 025	+ 14, 1	4, 59	PPn Zachodni słaby	,, ,,	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Na tegoroczném wystawie szkoły rzeźbiarstwa w Instytucie Technicznym prace następujących uczniów: Cerchy Maxymiliana, Cenglera Faustyna, Fraszkowskiego Błażeja, Szynalewskiego Felixa, Janikowskiego Józefa, Frohnege Michała, Chojnackiego Konrada, Baumanna Antoniego, Krokowskiego i Steblika] Edwardów, odznaczają się starannem wykończeniem i piękne rokują nadzieje przy dalszéj usilności w rozwijaniu i kształceniu się młodocianych talentów pod przewodnictwém szanownego professora pana Ceptowskiego, który gipsowym odlewem własnego utworu grupy przedstawiającéj Schenkla dyrektora budownictwa w Berlinie powszechną zwrócił uwagę.

W sobotę dnia 6 Sierpnia dane będzie w w teatrze *Widowisko sceniczne* i *koncertando głosowe* składające się z następujących dzieł:
WARYAT.
poemat dramatyczny w jednéj osnowie. Poczém nastąpią:
LA PASSA PER AMORE
wielka arya włoska, i duet z opery pod tytułem:
CHIARA DI ROSENBERGH
Odśpiewana z wielką orkiestrą przez dwóch wychowańców szkoły spiewu. — »Zakończy widowisko komedyo opera po jednym akcie:
BATERYA O JEDNYM ŻOŁNIERZU.

Wiadomości zagraniczne.

FRANCYA.

Paryż 25 Lipca.

Prefekt policyi miał dziś długą rozmowę z ministrem spraw wewnętrznych względem zarządzenia środków ostrożności podczas jutrzejszego zagajenia izb. Wszystkie wojska załogi paryzkiéj, nie będące w tym dniu na służbie otrzymały ostre ładunki i rozkaz być w swoich koszarach w pogotowiu.

Dziś na przygotowawczém posiedzeniu deputowanych pan Lafitte z prawa starszeństwa prezydował. Panowie Saglio, Persil; Mornecy i Daru jako najmłodsi członkowie sprawowali funkcye sekretarzy. O to tylko dziś chodziło, aby za pośrednictwém losowania wybrać człon-

ków składać mających wielką deputacyę, która ma przyjąć króla gdy przybędzie do pałacu Bourbońskiego. Doktór Duval który xięciu Orleanu pierwszy przyszedł w pomoc, ogłosił teraz względem ostatnich chwil następcy tronu długi raport, z wielkiém zajęciem powszechnie czytany. Dowiadujemy się ztąd że xięciu 60 pijawek na głowie postawiono, które, on ocknąwszy się na chwilę oderwać usiłował i kilka słów niemieckich bez związku wyrzekł, poczém zaraz stracił przytomność i po konwulsyjnych drganiach mocnemi lekami przedłużanych ustał nakoniec puls i wszystkie znaki blizkiego skonu pojawiły się. Wtedy Królestwo Jchmość rzucili się oboje głośno płacząc na ciało nieszczęśliwego ukochanego syna swojego i pożegnali go: był to widok serce rozdzierający.

Przeciw nowemu rozkazowi zniżającemu cło wchodowe od wyrobów lnianych belgijskich wszędzie podnoszą się głosy niezadowolenia i wszyscy na to zgadzają się że Francya nie jest w stanie wytrzymać konkurencyi z Belgią.

Na jutrzejsze poświęcenie kościoła ś. Magdaleny zapisało się przeszło 60,000 osób.

Giełda 25 Lipca. Usposobienie spekulantów sprzyjało dziś cokolwiek czynnościom giełdowym, a 3procentowa renta podniosła się na 77. 45. Kommissarz giełdowy zapowiedział, że d. 30 t. m. pomimo uroczystości pogrzebowych giełda jak zwykle otwartą będzie.

Mowa tronowa, którą król jutro izby zagai, ma być bardzo krótką i bez znaczenia, jedynie dla tego aby stronnictwom nie podać sposobności występowania przeciw zamiarom rządu. Od śmierci swego najstarszego syna król okazuje podziwienia godną stałość umysłu i podwaja swoją czynność jako monarcha nie usuwając się od żadnéj z powinności które Francya nań włożyła.

Legitymiści zaczynają teraz występować na jaw z swojemi marzeniami o Xięciu Bordeaux, zapominając o tém, że gdyby przyszło do zamieszki iż nie pojdzie o dynastyę ale o zasady których cecha jest zupełnie przeciwną duchowi tego stronnictwa.

ANGLIA.

Londyn 26 *Lipca.*

Wiadomości z Birmingham nadeszłe potwierdzają poprzednie doniesienia o wybuchłych niespokojnościach w Ketley, które jednak władze użyciem energicznych środków utłumić zdołały. Maszyny w kopalniach w Mucclesfield są podobnież zagrożone, robotnicy bowiem obecnie bez zatrudnienia zostający zgromadzili się w znacznéj liczbie i nie chcą drugim dozwolić za zniżoną płacę pracować.

Dnia 22 *Lipca.*

Stósunki nasze szybkim krokiem do końca swego zbliżać się zdają, t. j. do rozwiązania stronnictwa Torysowskiego i utworzenia nowego gabinetu pod przewodnictwem Peela i Russell'a. Swiętoszki, nie chcące zezwalać na to żeby rząd na utrzymanie katolickiego seminaryum w Maynooth koszta łożył, ulegliby, ale w połączeniu z wzburzonymi dziedzicami tworzą oni na przypadek odpadnięcia znaczną siłę. Sposób, w jaki podczas owych obrad na duchowieństwo powstawano i osobistości rozliczne były istotnie skazą parlamentarnego posiedzenia. Tylko Lord Eliot, który będąc Sekretarzem Irlandyi jest obraz zastępcą rządu, duchowieństwu katolickiemu pod względem usiłowań jego by tylko porządek i spokojność między ludem wiejskim utrzymać, zupełną oddał sprawiedliwość. Ubogi xiądz Irlandzki, nie płatny od rządu i li tylko od ludu utrzymywany, przynosi jeżeli seryo przesądom albo namiętnościom chłopstwa opór stawia, większe ofiary, aniżeli zwykle myślą. Ale właśnie owa zawisłość, rodziców katolickich z wyższych stanów wstrzymuje od przeznaczania synów swoich stanowi duchownemu; xięża tam powiększéj części pochodzą z rodzin chłopskich, a przy szczupłych dochodach i nieosobliwym stanie seminaryów nie mogą oni dojść do wielkiéj oświaty. Przeto życzyć wypada, żeby rząd dla seminaryum głównego w Maynooth więcéj uczynił, a to przez dotacyę stałą, aby wznawiającym się co rok dyskussyom nad tą materyą koniec położyć. Zda-

je się, że Peel mimo protestacyi Ultra-Torysów do uczynienia wniosku podobnego skłonny, ale krok takowy poróżniłby go zupełnie z liczną partyą zagorzałych Torysów.

Raporta ze środkowych hrabstw Anglii są nieustannie napełnione obrazami wszędzie panującej nędzy, do której w niektórych miejscach przyłączają się niespokojności. Podług listów z Birmingham, mianowicie tak zwany garncarski okręg fabryczny, znajduje się w wielkiem wzburzeniu z powodu jak się zdaje zmniejszenia płacy robotników. Miasta Burslem Hanlej, Stocke, Tunstal, i Lane-End były onegdaj w stanie tak wzburzonym, że władze osądziły za potrzebę użyć policyi miejscowej i nawet wojska. Robotnicy którzy z powodu zniżenia zapłaty porzucili robotę, tysiącami włóczyli się po kopalniach, hutach żelaznych i fabrykach porcelany, w najgrubszy sposób łżąc i krzywdząc robotników którzy pomimo zniżonéj płacy pracowali. Oddział 3go pułku lekkich dragonów wymaszerował z Birmingham do zagrożonych okręgów, i spodziewają się że przedsięwzięte środki ostrożności przywrócą spokojność, chociaż liczba wichrzycieli wzrosła do 6,000 tysięcy i ciągle zwiększa się przez przybywanie robotników z południowego hrabstwa Staffordshire.

NIEMCY.

Norenberg 18 *Lipca.*

Pod opieka Xięcia Thurn i Taxis zawiązało się tu towarzystwo mające na celu przywiedzenie do skutku nowego wynalazku żeglugi napowietrznéj. Fizyki i mechaniki pan Leinberger chce wybudować na powietrzny statek metalowy, który parą poruszany może odbywać podróż w dowolnym kierunku. Koszta sposobem subskrypcyjnym są już po większéj części pokryte a budowa okrętu rozpoczęta. Ten napowietrzny paroplyw będzie mógł zabrać 30 do 50 osób z zapasami żywności na dni 14; będzie jednak tak urządzonym że się w razie potrzeby i poczwórna liczba passażerów pomieści. Każdemu niebespieczeństwu z ognia, explozyi, lub niedostatku gazu zaradzono, a chociażby statek ten na morze się spuścił, może za pomocą swoiéj struktury z szybkością parowego okrętu płynąć. A że zwyczajny balon sto mil niemieckich czyli jeograficznych w 24 godzinach przebywa, powyższy parostatek na powietrzny mając ruch przyśpieszony za pośrednictwem mechanizmu na sposób Archimeda urządzonego nierównie większą przestrzeń w tym samym przebędzie czasie. O możności wykonania planu znawcy w cale nie wątpią, widzą oni już w duchu nocną pocztę napowietrzną która na przyszłość drogi szosowe i koleje żelazne zbytecznemi uczyni; jedna tylko zachodzi trudność, t. j. jakim sposobem urządzić w tym razie bióra pasportwoe i linie celne,?

TURCYA.

Smyrna 24 *Czerwca.*

Echo de l'Orient donosi: Przed niedawnym czasem wielu kupców angielskich pod dyrekcyją pana Lowi zapisało z Londynu aparat nurkowy z dzwonem, w zamiarze czynienia doświadczeń i poszukiwań na dnie morskiém. Te poszukiwania odbywają się w kanale wyspy Hios w celu wyszukania dział floty tureckiéj która w roku 1770 przy wnijściu do portu Tszesme, została przez Rossyan zniszczoną. Po niejakich mniéj ważnych odkryciach znalazł pan Lowi w bardzo wielkiej głębokości, spiżowe działo zadziwiającéj piękności i wielkości. Przed kilku dniami korweta angielska *Eagle* udała się na to miejsce dla wyciągnienia z głębi morza tego działa, i tylko przez połączone wysilenia całéj osady, olbrzymia bryła kruszczu mogła być wydźwignioną z głębi i przymocowaną do jednéj strony korwety która ją następnie do Smyrny zawiozła. To działo godne uwagi tak ze względu swego ciężaru jak i olbrzymich proporcji, waży 200 angielskich centnarów, ma 14 stóp i 2 cale długości a 9 stóp średnicy, wylot zaś ma 21 cali średnicy. Data znajdująca się na niem podaje rok 1126 ery mahometańskiéj (podług nas 1719) za rządów Achmeda III, syna Mahometa IV; ma zatém lat 132 i prawdopodobnie od 1770 r, (gdzie

jak wiadomo w nocy z 7 na 8 lipca flota Mustafy II., złożona z 22 okrętów liniowych została spaloną), a zatém od 72 lat leżało na dnie morza. To z tak wielu względów godne uwagi działo, w skutku układu między portą i przedsiebiercami poszukiwań, zostało oddane do arsenału sułtańskiego w Konstantynopolu.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 1 do dnia 2 Sierpnia.

Welsar Jan, Suchodolski Romulus, Przybylski Franciszek, Weber Karol, Zarembina Felixya, Iżycki Konstanty, Szymczykiewicz Konstanty ob., Sikorski Juliusz, Kamocki Antoni ob., z Polski; — Gronau Alexander, Milewski Walenty ob., Kulczycki Wicenty ob., Morclowska Aurelia ob., Dworzak Franciszek, z Gallicyi.

Doniesienie Urzędowe.

Nro 284.

DYREKCYA OGÓLNA SZPITALI,

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na dniu 23 Sierpnia r. b. odbędzie się w Sekretaryacie Dyrekcyi Ogólnéj w Gmachu Sgo Piotra umieszczonym licytacya *in minus* przez deklaracye opieczętowane na dostawę do Szpitala S. Łazarza Effektów dla chorych w Szpitalu tym leczonych, położnic i dzieci potrzebnych, a mianowicie: płócien w różnych gatunkach, płócienek, drelichu, sycu, kotonu, sukna derowego, astrachanii i tym podobnych na złp. 5298 oszacowanych; — Życzący sobie podjąć się tej dostawy, zechcą w miejscu i czasie powyż wymienionych od godziny 11 do 1 z południa złożyć deklaracye opieczętowane w których wyszczególnią, za jaką cenę niższą od szacunku powyżej ustanowionego, Effekta wspomnione dostarczyć obowięzują się, i do tych dołączą zarazem Vadium w kwocie zł: 500; które aż do ukończenia całkowitéj dostawy w kassie Głównéj Szpitala S. Łazarza pozostanie; — o innych zaś warunkach téj licytacyi, tudzież o ilości, cenach szczegółowych i gatunkach dostarczyć się mających Effektów, w miejscu do odbycia licytacyi przeznaczoném, każdego czasu wiadomość powziąść mogą.

Kraków d. 28 Lipca 1842 r.

Za Preydującego
KOPFF.
Sekr. *Tyralski.*

LOTERYA KRAJOWA.

W 1005 ciągnieniu dnia Sierpnia 1842 r. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące numera:

48. — 43. — 76. — 55. — 62.

Przyszłe ciągnienie 1006 przypadadnia 10 Sierpnia 1842 r.

CENY ZBOŻA

na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 1 i 2 Sierpnia 1842 roku.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy.	—	—	33	15	—	—	32	—	—	—	26	15
,, Zyta.....	—	—	20	—	—	—	19	—	—	—	—	—
,, Jęczmien	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—
,, Owsa....	—	—	10	—	—	—	9	—	—	—	8	—
,, Grochu...	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Jagieł....	—	—	36	—	—	—	34	—	—	—	30	—
,, Rzepaku.	—	—	24	—	—	—	22	-	—	—	—	—
,, Tatarki..	—	—	13	—	—	—	11	—	—	—	—	—
,, Soczew.	—	—	12	—	—	—	11	—	—	—	—	—
,, Prosa....	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—	-	—

Zyta nowego 1 gat. złp. 16 gr. 15 2 gat. złp. 15.
Jęczmienia nowego 1 gat. złp, 13 w 2 złp. 11.
,, Ziemniaków — — 4 — — — — — — — — —
Centnar Siana — — 2 — — — 1 18 — — 1 6
,, Słomy — — 3 — — — 2 18 — — 2 —

Drożdży wanienka złp. 1 gr. 15 do złp. 2 gr. 15.
Masła garniec od złp. 4 gr. 15 do złp. 6.
Spirytusu garniec z opłatą w 1 gatunku od złp 4 gr. — do złp. 4 gr. 15. Okowity garniec z opłatą w 1 gatunku od złp. 3 gr. 12 do złp. 3 gr. 24.

Sporządzono w biórze Kommissariatu Targowego
Kraków d. 26 Lipca 1842 r.

Kommissarz Targowy,
W. Dobrzański.
(2r.) *Burzyński* Adj.

Doniesienie prywatne.

Stósownie do udzielonego pozwolenia Dyrekcyi Policyi pod dniem 15 Lipca 1842 do Nr. 12,353 podpisany ma honor polecić się łaskawéj publiczności, iż jest gotowym od czasu ogłoszenia podjąć się wszelkiego rodzaju robót studniarskich jako to: pomp ssących w każdym gatunku tak domowych jako browarnianych, studni tak murowanych jako i innych na różną skalę, podług życzenia. Z tem zaręczeniem, iż wszystko jak najdoskonaléj zgodnie z przepisami sztuki i w jak najkrótszym czasie wykonać postara się za najpomierniejszą cenę; życzący więc sobie użyć podpisanego do pomienionego rodzaju robót, raczą się zgłosić w gminie IX. pod Nr. 239 pod Zamkiem przy przewozie, jako do mieszkania na teraz obranego.

Kraków 1 Sierpnia 1842 r.

(1r.) Mikołaj *Kopiński* P. S.